

LOCKSS - DISTRIBUOVANÉ SÍTĚ PRO DIGITÁLNÍ OCHRANU

Konference o šedé literatuře a repozitářích 2018

Prezentace je dostupná pod licencí Creative Commons, licence: [CC-BY-SA-4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/), via <http://repozitar.techlib.cz/record/1296>

Anthony Leroy
Université libre de Bruxelles

Univerzitní knihovny mají dva hlavní úkoly

Zaručit přístup k objektům
vybraným kurátory

Chránit tyto objekty
především vlastní produkcí

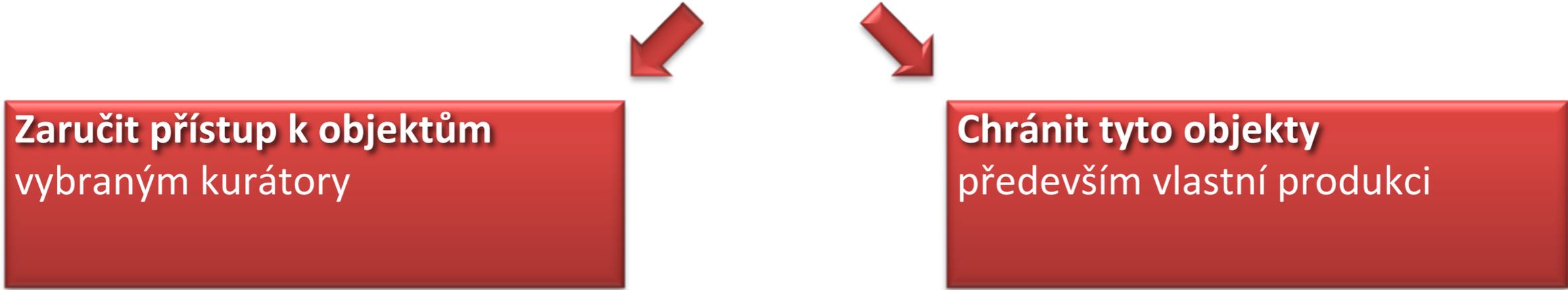
U analogových objektů je zaručení přístupu a ochrany relativně jednoduché

Books Images Public Domain Free Clipart

Univerzitní knihovny mají dva hlavní úkoly

Zaručit přístup k objektům
vybraným kurátory

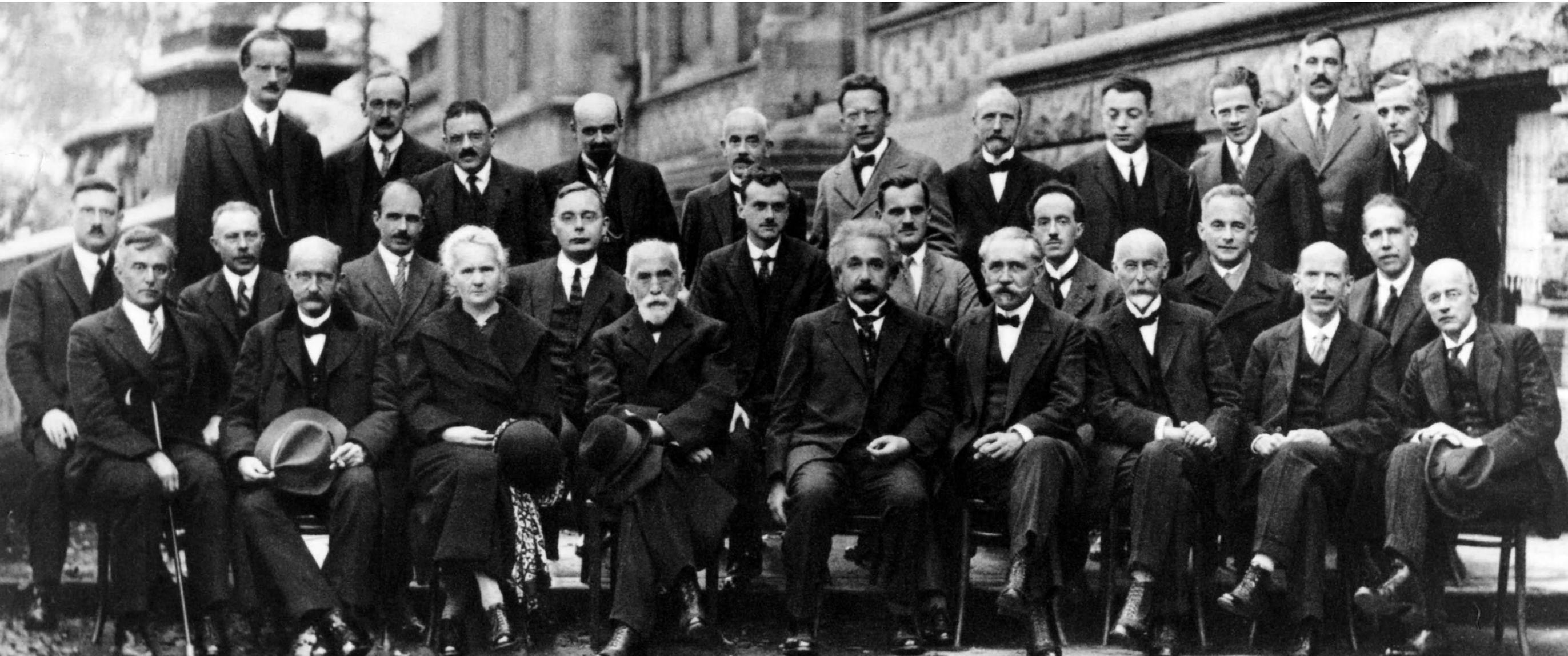
Chránit tyto objekty
především vlastní produkcí

V digitální éře jsou tyto úkoly ohroženy:

- ztratili jsme kontrolu nad některými digitálními objekty (přístup prostřednictvím předplatného)
- zranitelnost digitálních objektů

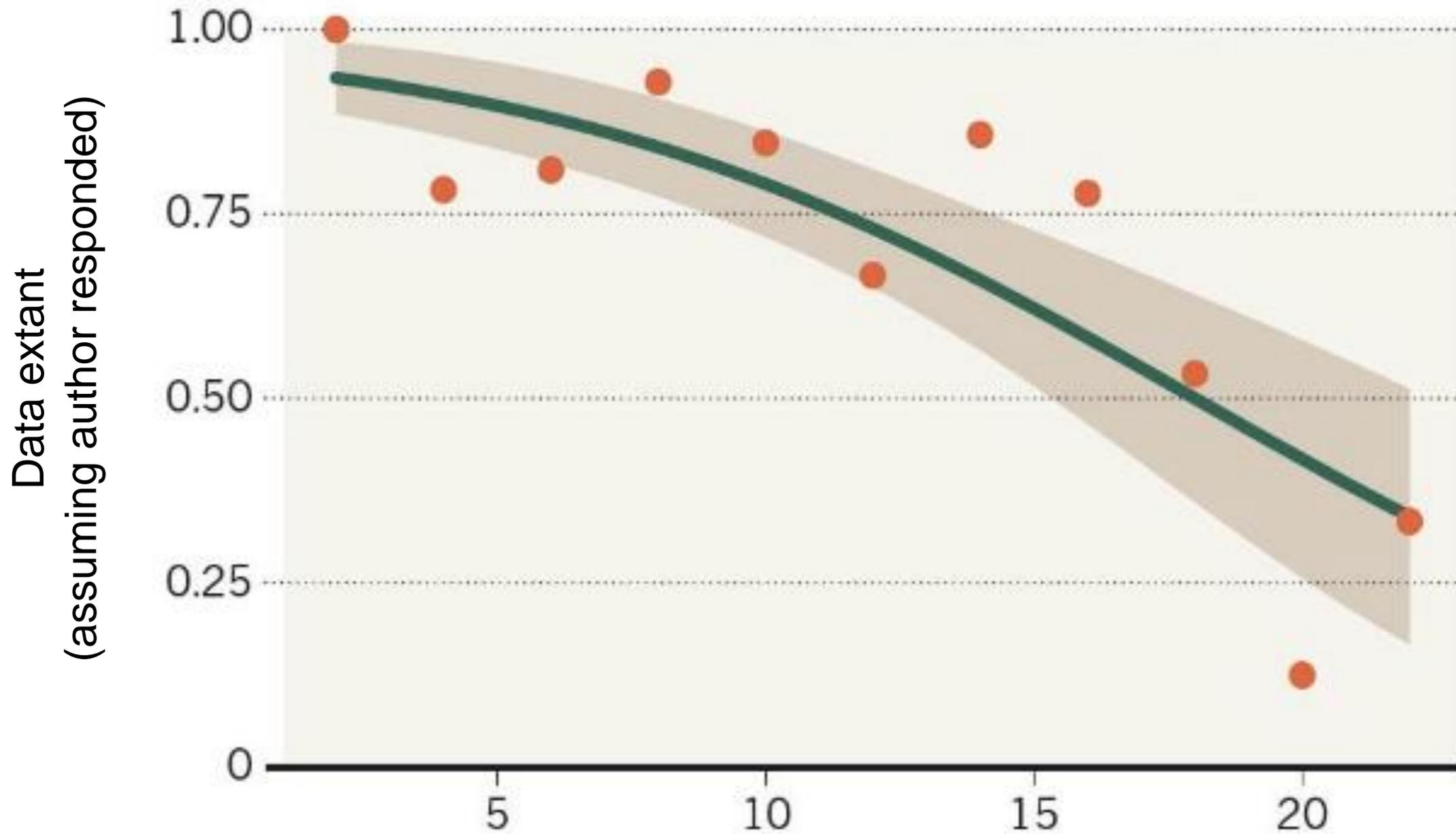

Co se stane s aktuálním výsledkem výzkumu? za 10 let? 100 let?

Účastníci 5. kongresu Solvay, říjen 1927, Institut international de physique Solvay, Brusel

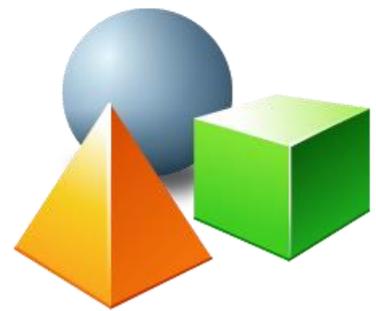
Velké ztráty výzkumných dat za posledních 25 let

80% dat v zoologii spojených s publikacemi v devadesátých letech je definitivně **ztracena**

Při provozu digitální knihovny je naší hlavní činností rozvíjet softwarovou infrastrukturu pro popis, vkládání, šíření a uchovávání digitálních objektů

Digitální objekt
(digitalizovaný)

Popis

Vkládání
nebo
Digitalizace

Šíření

Ochrana

Co přesně znamená digitální ochrana?

Strategie a procesy na ochranu před hrozbami ohrožujícími digitální objekty za účelem jejich (opětovného) využití v budoucnosti ve velmi dlouhodobém horizontu.

Nezaměňujte s:

- **ukládání:** záznam dat na fyzickém médiu
- **zálohování:** replikace dat, aby bylo možné je rychle obnovit v případě ztráty
- **archivace v běžném IT významu:** přesun méně často používaných dat na levnější paměťová média (typicky magnetické pásky)

Účinné řešení digitální ochrany by proto mělo být založeno na modelu hrozeb.

Různé hrozby ohrožující naše archivy

Přírodní katastrofy

▶ **Geo-replikace**

Selhání paměťových médií

▶ **Monitorování dat**

Interní nebo externí útoky

▶ **Autentifikace**

Zastaralost médií

▶ **Migrace médií**

Lidské selhání

▶ **Nezávislý technický admin**

Zastaralost formátu

▶ **Migrace formátu**

Ekonomický kolaps

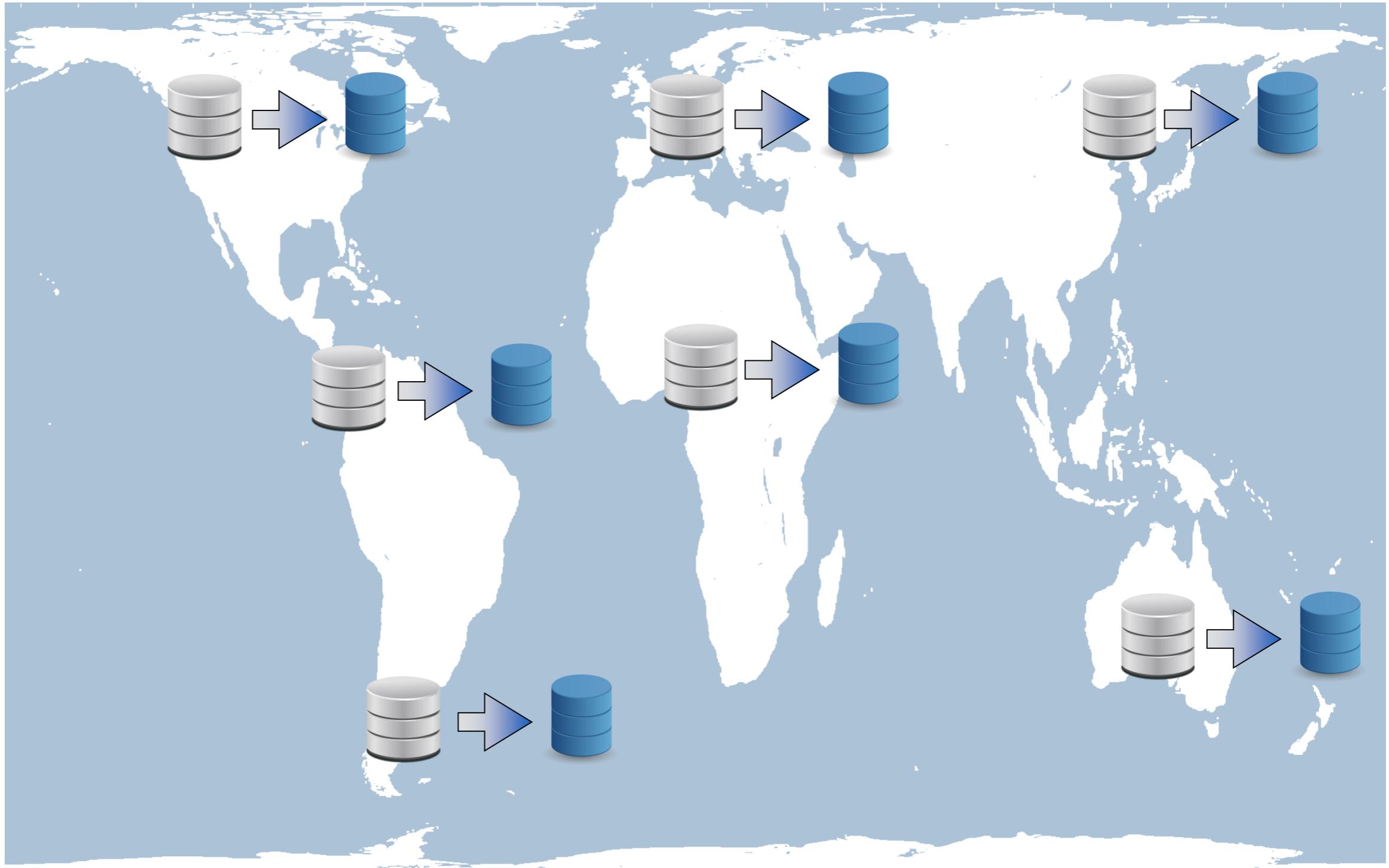
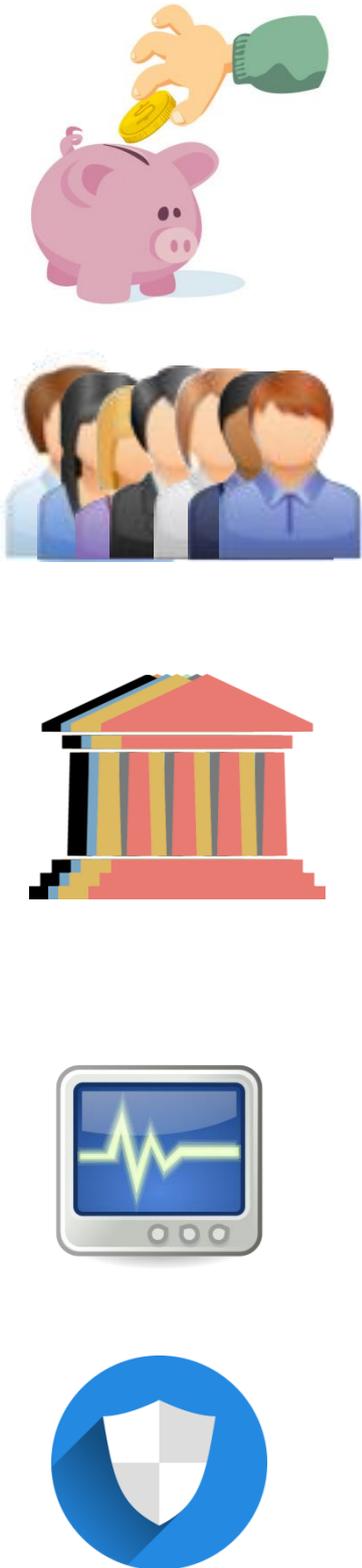
▶ **Kontrola nákladů**

Organizační záležitosti

▶ **Nezávislá správa**

Robustní řešení ochrany by mělo poskytnout opatření ke zmírnění všech těchto rizik

„Co se týče ochrany, musíme být aktivními hráči, nikoli pasivními klienty služeb třetích stran.“

(Skinner11)

Z pozice klienta by naší jedinou zárukou ochrany byla **dohoda o úrovni služeb.**

Právní problémy

- Co když poskytovatel služeb zkrachuje?
- Co když se data ztratí? Můžeme požadovat náhradu škody?

Technické problémy

- Žádná kontrola technických zásad archivace
- Je možný přechod k jinému poskytovateli?

Řízení je klíčem k ochraně digitálních dat

Už žádné technické problémy...

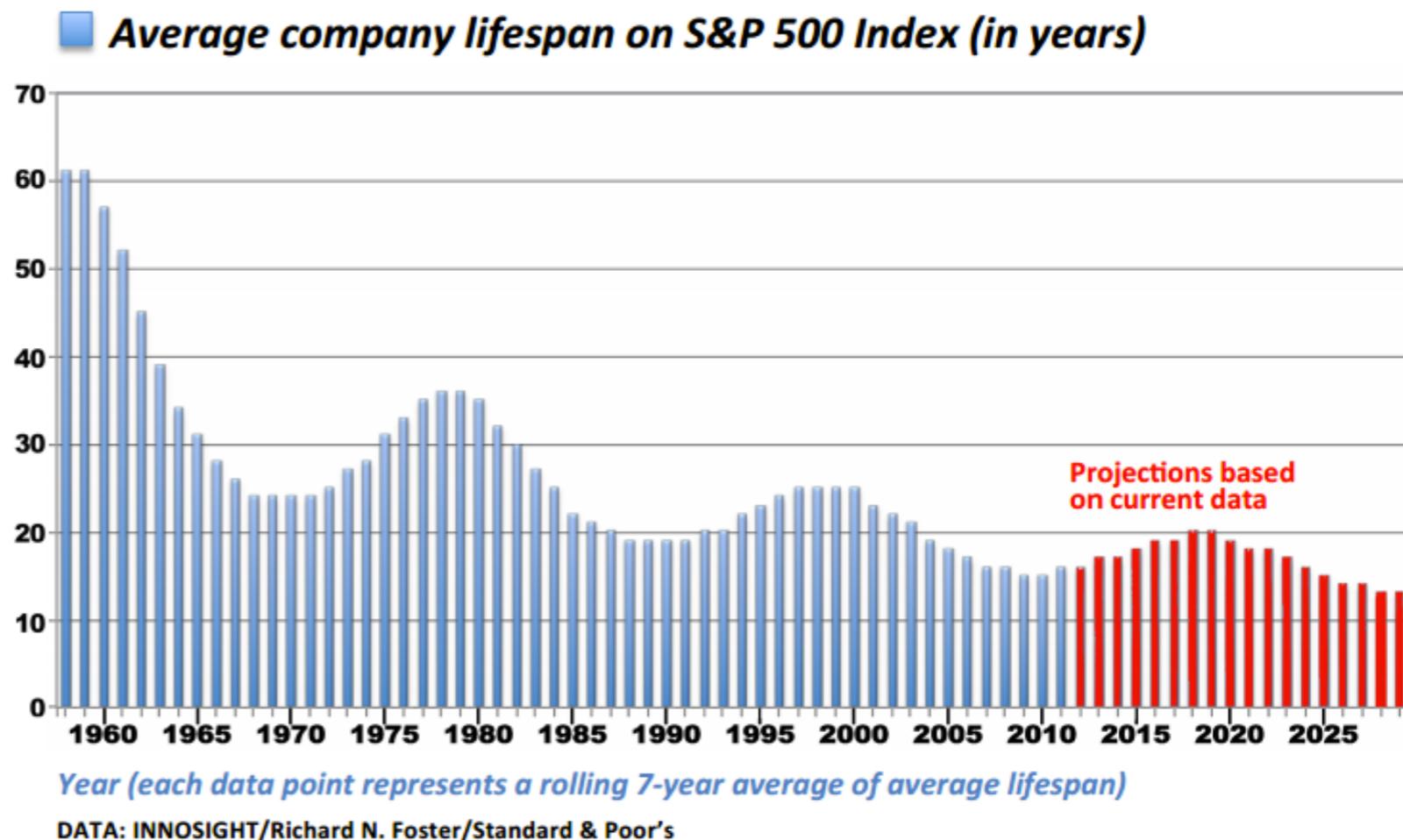

za cenu mnoha právních a ekonomických problémů

Univerzity patří mezi nejstarší instituce

Photo by DAVID ILIFF. License: CC-BY-SA 3.0

Jaká organizace má lepší kvalifikaci pro dlouhodobou ochranu dat?

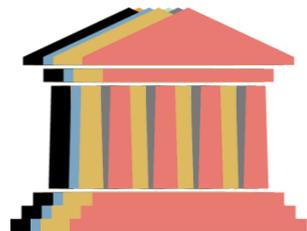
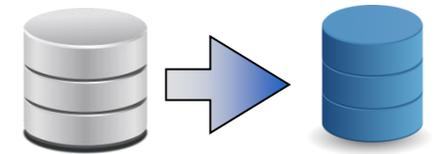

Ideální řešení ochrany by mělo zahrnovat všechny dříve zmíněné aspekty

Spousta kopií
pravidelně ověřováno
uloženo na spolehlivém
monitorovaném médiu,
pravidelně aktualizováno,
v bezpečném softwarovém prostředí,

spravované různými lidmi
v nezávislých institucích

a za nízkou cenu.

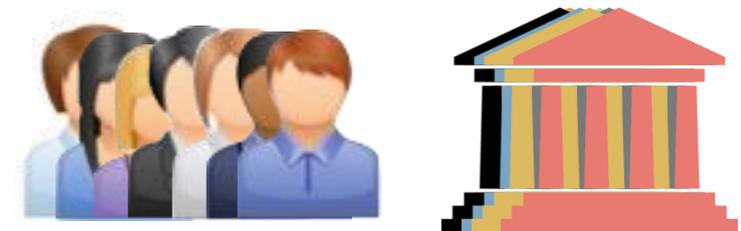

Ideální řešení ochrany by mělo zahrnovat všechny zmíněné aspekty

Technologie

Organizace

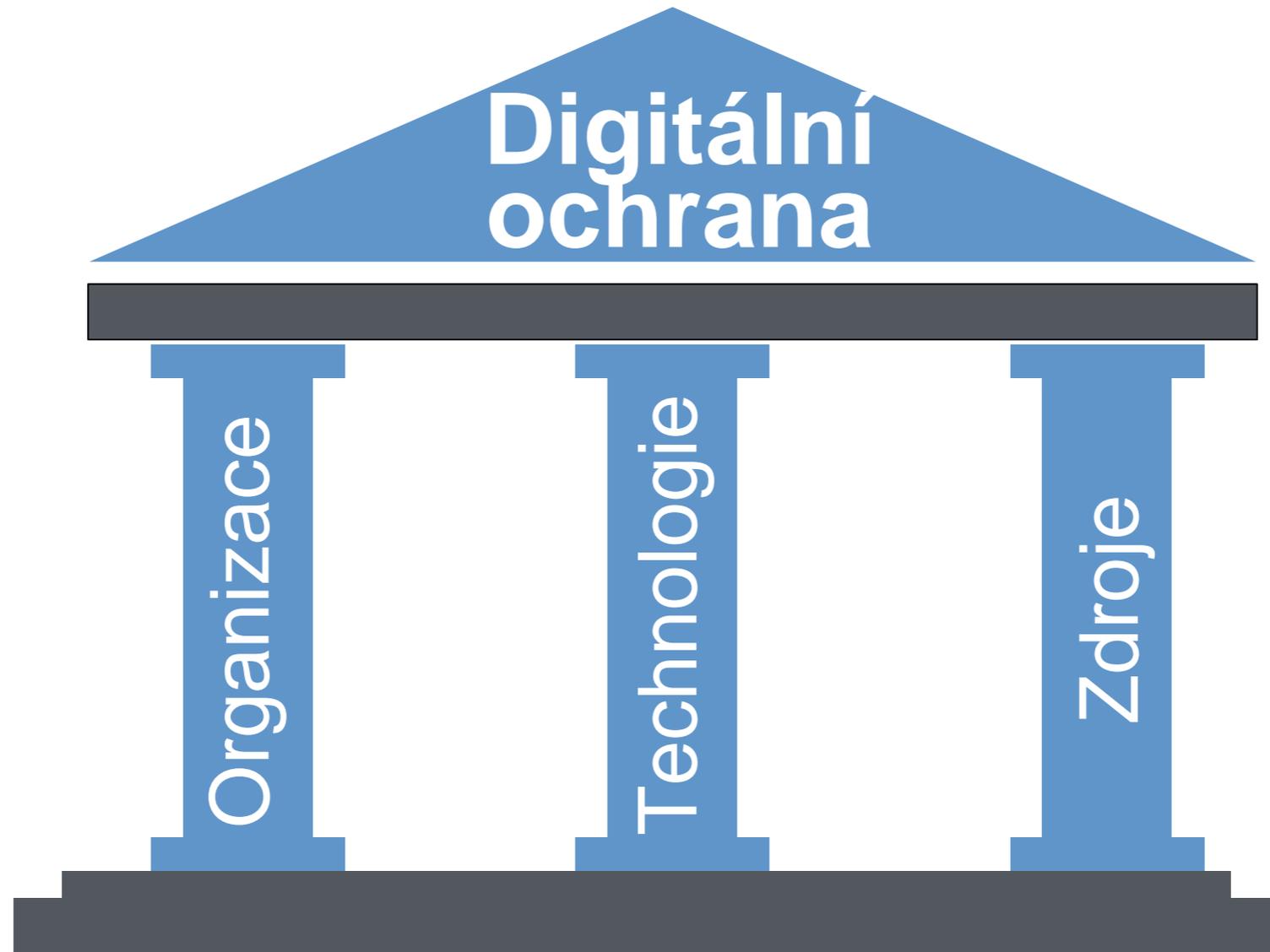

Zdroje

3 pilíře digitální ochrany: organizace, zdroje a technologie

Existuje celé spektrum stupňů uchovávání

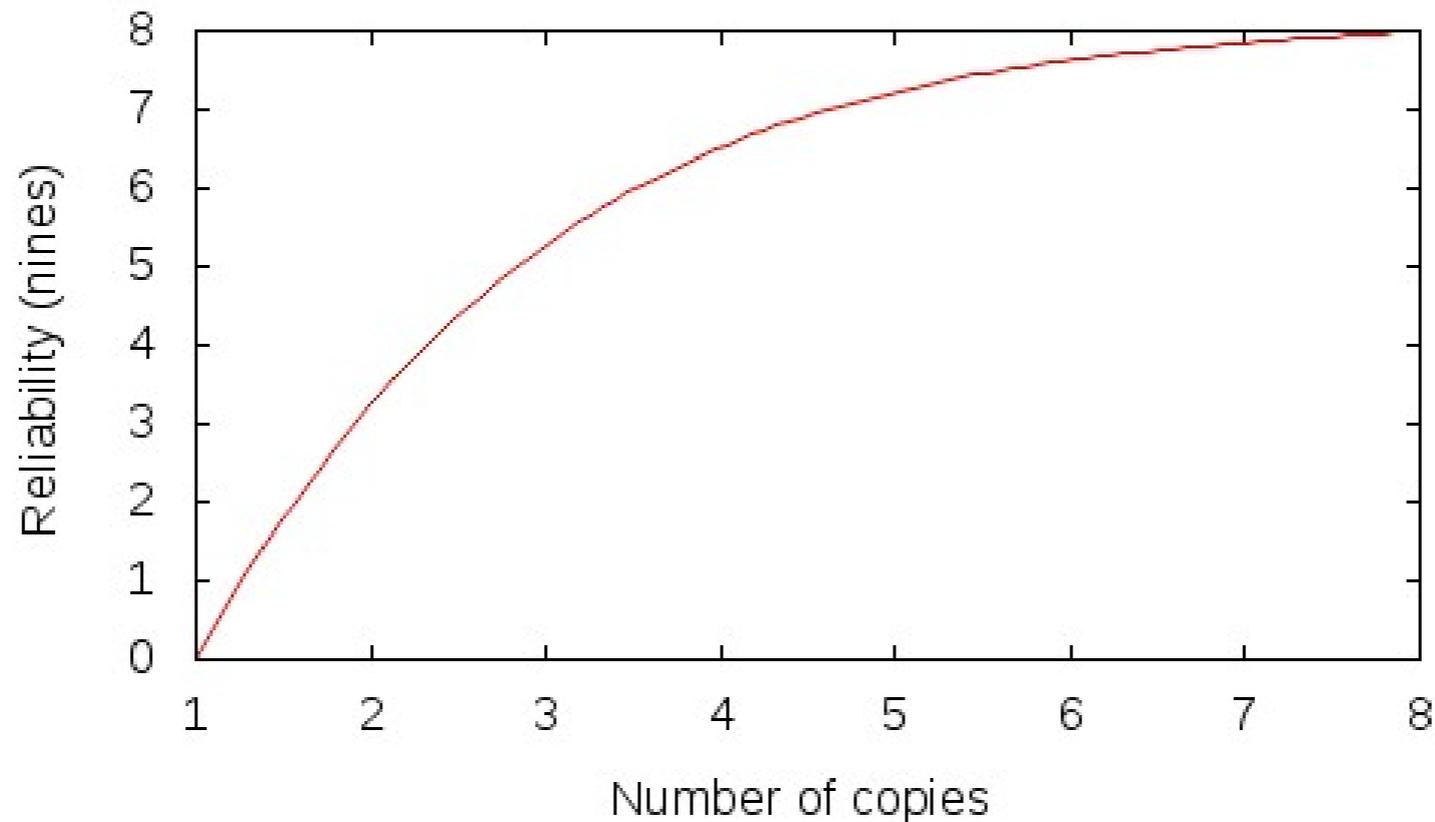
Kdy je řešení digitální ochrany **dostatečně** dobré ?

Vše závisí na vašem modelu hrozeb (který zahrnuje vaše omezené zdroje).

Kolik kopií ?

V ideálním případě by mělo být vyhodnoceno na základě podrobného **posouzení rizik a hrozeb**.

Ale v praxi je velmi obtížné spolehlivost zhodnotit.

Hence, the more copies, the

Spousta kopií zajišťuje bezpečnost

Dopad na spolehlivost

Více kopií

Méně korelované kopie

Spolehlivější kopie

Rychlejší detekce chyb a jejich opravy

Méně agresivní komprese

LOCKSS je osvědčená technologie

open source software

původně pro PCA (Global LOCKSS Network)

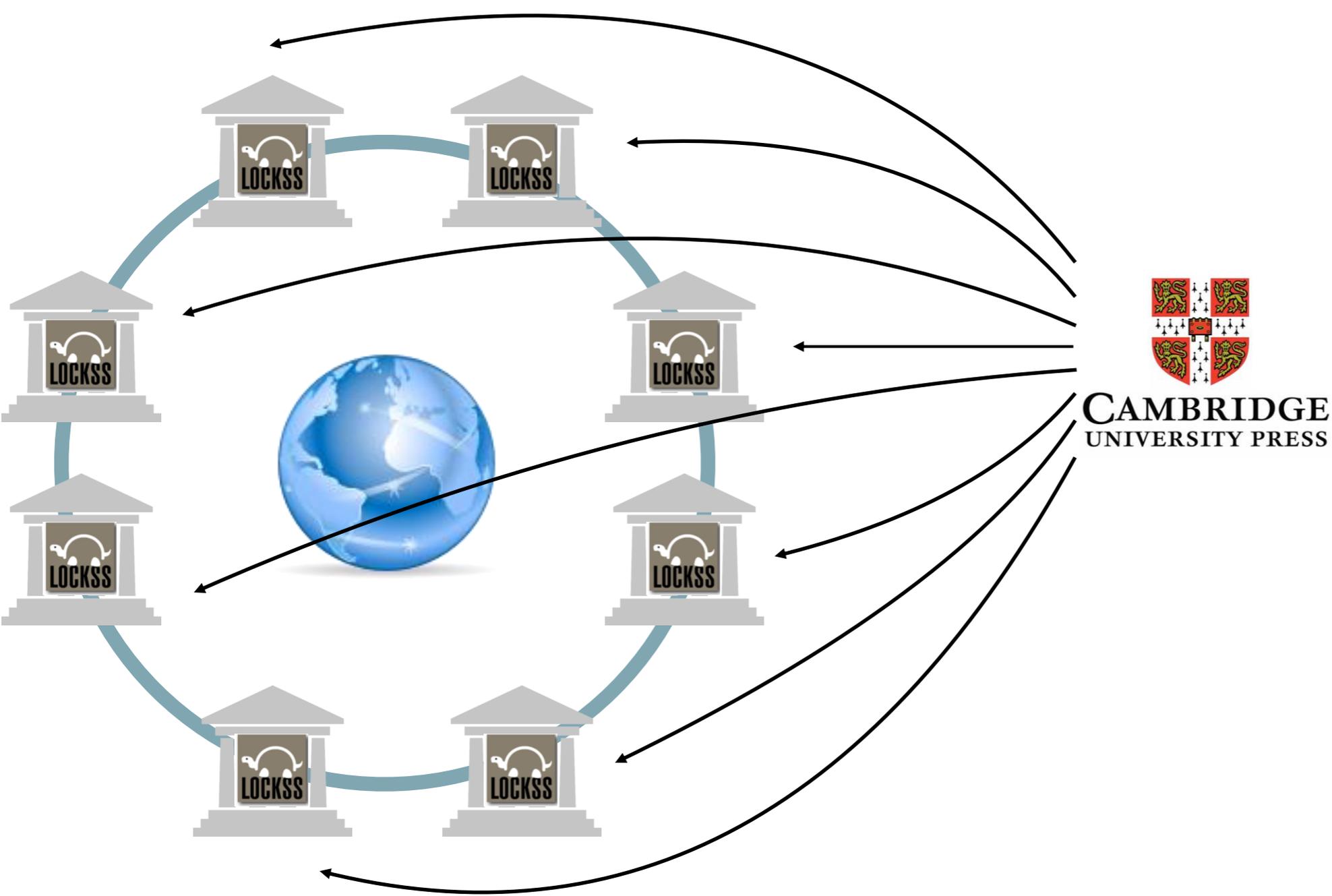
oceněná technologie (perfektní skóre - TRAC certif.)

robustní kontrola integrity a protokol oprav

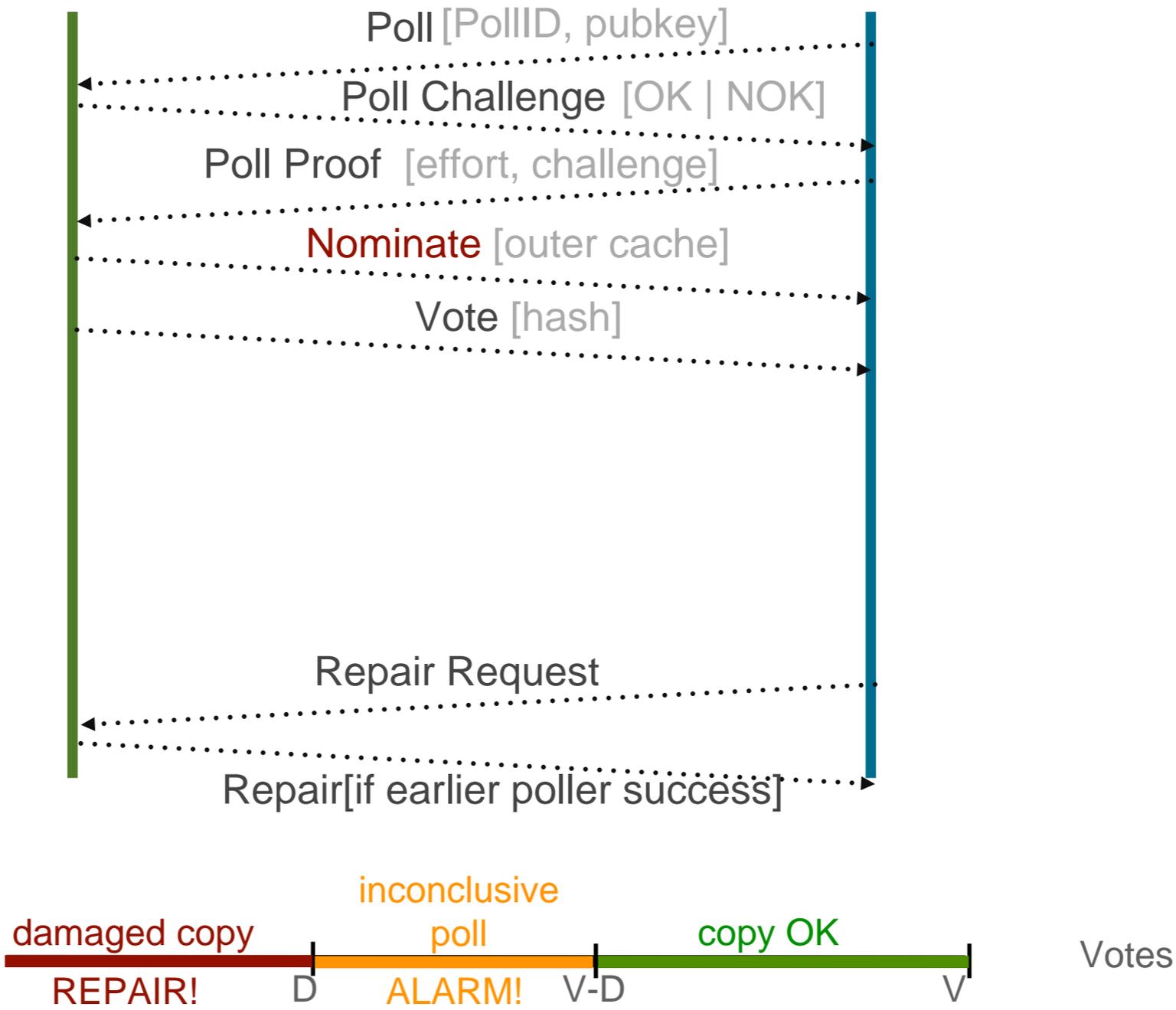
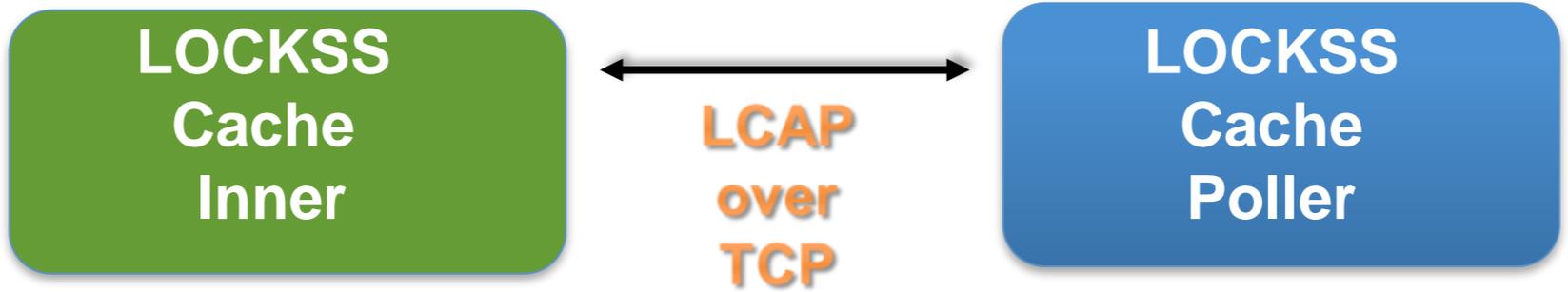

Jak funguje LOCKSS v praxi ? Ilustrace na **globální síti LOCKSS**

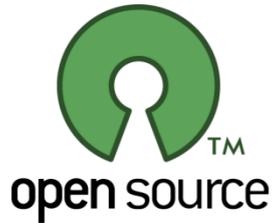

Jádro LOCKSS : jedinečný robustní monitoring integrity a opravný protokol

Zcela nová architektura: LAAWS LOCKSS byl vytvořen jako webová služba

nejmodernější komunitní OSS – snaha vyrovnat se
s rychle se rozvíjejícím webem

samostatné moduly - interakce prostřednictvím REST-API

rozdělení na menší komponenty: průzkum/oprava samostatného modulu

podpora rozsáhlého distribuovaného úložiště (HDFS)

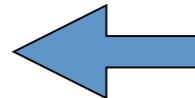
přizpůsobení webovým standardům archivace (WARC-native)

jeden box = více kontejnerů s možností umístění na různých
strojích

Schopnosti uchovávání LOCKSS jsou stejně tak vhodné pro jakýkoliv typ digitálního obsahu

Your repository

Rozmanitost sítí LOCKSS uchovává širokou škálu digitálního obsahu

Obecné vědecké časopisy

Lokální vědecké časopisy

Vládní informace

CGI

Obsah místního významu (vč. šedé literatury)

THE ALABAMA DIGITAL PRESERVATION NETWORK
PRESERVING ALABAMA'S DIGITAL RESOURCES

WestVault

SAFE

mezinárodní federace
geo-replikace ve zcela nezávislých lokalitách

lehká organizační struktura
7+ uzlů

distribuovaná technická správa
pouze lokální admin, žádná automatizace

každý partner monitoruje stav svého obsahu v síti
globální ověření, že ochrana je správně provedena

rozpočty zůstávají zcela nezávislé
zmírnění ekonomického rizika

Klíčové aspekty LOCKSS pro SAFE

“průzkum/oprava” je pro nás klíčovým prvkem

sdílení zdrojů, ne peněz

distribučovaná technická administrace, žádná automatizace
a centralizovaná administrace boxů

LOCKSS umožňuje univerzitním knihovnám plnit své základní poslání ochrany digitálních znalostí

SAFE

